

KİTAP AYRACI

HAKİKAT DERGİSİ

ARALIK 2020- SAYI 4

**Peygamberimiz
(asm) İslamı nasıl
tarif etmiştir?**

**Neden nefis sadece
açlıkla terbiye
edilebiliyor?**

**Namaz neden dinin
direğidir?**

**Orucun sağlığa
faydaları nelerdir?**

**Hac ibadetindeki
semboller**

**Zekatın toplumsal
faydaları nelerdir?**

**Müminlerin annesi
Hz Aişe**

**Müslüman Yılbaşı
kutlar mı?**

KİTAP AYRACI KİMDİR?

Kitap Ayracı, hayatı Risale-i Nur'larla değişmiş, güzelleşmiş, Allah'ı Risalelerle daha iyi tanımış bir avuç insanın, bu hakikatleri diğer insanlara da ulaştırma çabasından ibarettir.

Hayatın gayesinin " Allah'ı tanımak ve ömrü Allah yolunda harcamak" olduğunu anlamış, elindeki, gönlündeki hakikatlerin şükrünü eda etmeye çalışan bir avuç insandır.

Kitap Ayracı yıllar önce Adana'da kurulmuş bir hanım medresesidir. En başta bir mekanı olmayan ümitleri olan medresemizin şu an elhamdülillah bir mekanı mevcuttur.

Kitap Ayracı'nda

- Kuran-ı Kerim ve tecvid dersleri
- Risale-i Nur dersleri
- Lahika dersleri
- Hakikat Belgeseli

gibi dersler yapılmaktadır.

Coronavirüs sebebiyle derslerimiz Whatsapp üzerinden devam etmektedir. Whatsapp grubuna katılmak veya bilgi almak için Instagram'da @Kitapayraciadana sayfamıza yazabilirsiniz

K İ T A P
A Y R A C I
♥ 0 1 ★

- İÇERİK -

İslam
esasları
nelerdir
Sayfa 3

Kelime-i
Şehadet
Sayfa 4

Namaz
Sayfa 5

Oruç
Sayfa 7

Zekat
Sayfa 9

Hac
Sayfa 11

Müslüman
yılbaşı
kutlar mı?
Sayfa 13

Amentü
duası
Sayfa 14

Müminlerin
Annesi
Hz Aişe
Sayfa 15

İSLAM ESASLARI NELERDİR?

Meşhur Cibril hadisinde iman ve İslam esasları açıkça ifade edilmiştir.

Hiz. Ömer (ra) anlatıyor: Biz Allah'ın Resulü (asv) ile birlikte oturuyorduk. Derken, üzerinde bembeyaz elbiseleri bulunan, simsiyah saçları olan bir kimse çıkageldi. Fakat üzerinde yolculuk izleri hiç yoktu, bununla beraber bizden hiç kimse onu tanıımıyordu. Nihayet gelip Hiz. Peygamber (a.s.m)'in yanına oturdu, dizini dizine dayandırdı, ellerini de kendi dizlerine koydu ve

- "Ya Muhammed! Bana İslam'dan haber verir misin?" dedi.

Bunun üzerine Hiz. Peygamber(a.s.m):

"İslam: Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna iman etmen, dosdoğru namaz kılman, zekât vermen, oruç tutman, gücün yettiğinde hacca gitmendir." diye cevap verdi.

Soru soran:- "Doğru söyledin." dedi. Durumu bizi şaşırttı, hem soru soruyor hem de verilen cevabın doğruluğunu tasdik ediyor.

Sonra:- "Bana imandan bahseder misiniz?" dedi.

Hiz. Peygamber (a.s.m):

- **"İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, elçilerine, kıyamet gününe, kadere: hayrına ve şerrine iman etmendir."** diye buyurdu.

Soru soran: - "Doğru söyledin." dedi. Bu kez: -"Bana ihsandan söz eder misiniz?" dedi.

Hiz. Peygamber (a.s.m):- **"İhsan; Allah'ı görür gibi ona kulluk etmendir. Çünkü her ne kadar sen onu görmüyorsan da, o seni muhakkak görür."** diye cevap verdi. Sonra;

-"Bana kıyametten haber verir misiniz?" dediğinde, Hiz. Peygamber (a.s.m): "Bunun, kendisine soru sorulan, soruyu sorandan daha iyi bilmez." dedi...

Soru soran kişi kalkıp gittikten sonra, onun Hiz. Cibril (as) olduğunu, Müslümanlara dinlerini öğretmek için böyle yaptığını söyledi.(bk. Müslim, İman, 1).

Bu hadis Ehl-i sünnet ve cemaat için rehber olmuş, temel olarak imanının altı, İslam'ın ise beş şartı olduğu kabul görmüştür.

Bu beş şart Peygamberimiz (asv)'in hadisinde zikredilmiştir. Resulullah (asv) şöyle buyurur:

"İslâm, beş şey üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet etmek; namaz kılmak; zekât vermek, Kâ'be'yi hacetmek ve Ramazan orucunu tutmak."

(Buhârî, İmân, 1, 2; Müslîm, İmân, 19, 22; Tirmizi, İmân, 3; Nesâî, İmân, 13).

Hadiste zikredilen bu beş esas İslamın rûkûnlerindendir; bunlar çadırın direkleri hükmündedir. Diğer hükümler bunlar üzerine bina edilmişlerdir. İslamiyetin bir çok farzı vardır. Ancak hadiste bildirilenler İslamiyetin temel şartlarından sayılmıştır.

KELİME-İ ŞEHADET

İslâm'a girişin temel şartı olan cümle. Bu Arapça cümle, "Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve rasûluhu"tur. Şehadet cümlesi tevhidi ve Hz. Muhammed (s.a.s)'in peygamberliğini ifade eden iki bölümden oluşur. Birinci bölümde Allah'tan başka ilah olmadığına, ikinci bölümde de Hz. Muhammed (s.a.s)'in Allah'ın kulu ve rasulü olduğuna tanıklık edilir. Bu tanıklık kesinlik kazanan bir bilgi ve inancın dille açıklanması anlamındadır.

İslâm, Allah'ın birlenmesi (tevhid) ile Rasul'ün Allah'tan getirdiklerinden oluşur. Diğer tüm inanç esasları, insan ve toplum hayatını düzenleyecek emir ve yasaklar, Allah'a ve Peygamber'inin O'ndan getirdiklerine inanmanın içindedir. Bu nedenle Kelime-i Şehadet İslâm'ın en özlü bir ifadesidir ve bu cümlelerin söylenmesi tüm İslâm'ın topluca (mücmel olarak) kabulü anlamına gelir. Kişinin Allah'tan başka ilah bulunmadığını söylemesi, Kur'an'ın tanımladığı tüm isim ve sıfatları ile Allah'ın varlığına iman ettiği; Hz. Muhammed (s.a.s)'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğunu söylemesi de onun Allah'tan getirdiği tüm emir ve yasaklara, tüm haberlere inandığı, bunlara itaatla yükümlü olduğunu kabul ettiği anlamına gelir. Aynı cümle içinde Hz. Muhammed (s.a.s)'in Allah'ın "kulu" olarak tanımlanması da Rasul'ün sözgelimi Hristiyanların yaptıkları gibi yüceltilmemesi, tanrılaştırılmaması gereğini ve bununla ilgili yükümlülüğü belirtir.

Kelime-i Şehadet-i söyleyen kişi müslüman ve İslam toplumunun bir üyesi olur. Artık İslâm hukukunun müslümanlara tanıdığı tüm haklara sahiptir. Eğer müslümanlarla savaş halindeki bir toplumun üyesi (harbi) ise dokunulmazlık kazanır. Öldürülemez, esir edilemez, mal varlığına el konulamaz. Hiç kimse Kelime-i şehadet'i söylemeye zorlanamaz; zorlanan kişinin şehadeti geçerli sayılmaz. Buna karşılık kendiliğinden şehadet getiren kişiden girdiğini ilan ettiği İslâm'ın tüm kural ve gereklerini öğrenmesi, yerine getirmesi beklenir. Kelime-i tevhidle aynı niteliği taşıyan kelime-i şehadet, İslâmiyet'in Allah'ın birliği ve Hz. Muhammed (asm)'in nübüvvetinden ibaret bulunan iki temel ilkesini içerdiğinden bazı kaynaklarda "kelimeteyi't-tevhîd" ve "kelimeteyi's-şehâde" biçiminde tesniye sığıyla anılmıştır. (Meselâ bk. İhya, I, 117) Bu iki ilke bir arada Kur'an'da bulunmamakla birlikte birinci ilke otuz yedi ayette yer almaktadır. Bunların üçü "lâ ilâhe illallah", otuzu "lâ ilâhe illâ hû", üçü "lâ ilâhe illâ ene", biri de "lâ ilâhe illâ ente" şeklindedir. (M. F. Abdülbâkî, el-Mucem, "İlâh" md.) İkinci tabir olan Muhammedün resûlullah ise bir ayette kelime-i tevhiddeki biçimiyle (Feth 48/29), iki ayette de unsurlarını Muhammed ile resul kelimelerinin oluşturduğu farklı cümlelerle tekrarlanmıştır. (Âl-i İmrân 3/144; Ahzâb 33/40) Bir ayette de kendisinden sonra bir peygamberin geleceğini müjdeleyen Hz. İsmâ'nın ifadesinde Resûl-i Ekrem'in Ahmed ismine resul vasfı nisbet edilmiştir. (Saf, 61/6) Kur'an'da ilim sahiplerinin Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik yaptığı belirtilir. (Âl-i İmrân, 3/18)

Hiz. Peygamber (asm) bir hadisinde imanı, daha sonra "âmentü" şeklinde ifade edilen altı esas çerçevesinde tanımladıktan başka İslâm'ın ilk ilkesini de kelime-i şehadete esas teşkil edecek bir cümle ile anlatmıştır. (Müslim, İmân", 2; Ebû Dâvûd, Sünnet, 16) Resûlullah'ın iman için "inanmak", İslâm için "şehadet etmek" kavramlarını kullanmasından iman, dolayısıyla kelime-i tevhidin zihni ve kalbi bir amel, kelime-i şehadetin ise dil ve ikrar yoluyla icra edilen bir fiil olduğu sonucunu çıkarmak mümkündür.

NAMAZ

Namaz farsça bir kelimedir. Farsçada ta'zim (Hürmet. Riayet. İkranda bulunmak. Bir zât hakkında büyük sayıldığına delâlet edecek surette güzel muâmelede ve hürmet ifade eden tavırda bulunmak.) Salât kelimesinin karşılığı olarak Türkçeye çevrilmiştir. Kelime Kur'anda da salât kelimesi ile ifade edilmektedir. Namaz şehadetten sonra İslam'ın ilk şartıdır. Bakara Suresi, 43. âyetde: Namazı dosdoğru kılın, zekatı verin ve rüku edenlerle birlikte siz de rüku edin. Ankebût Sûresi 45. âyetde: "(Ey Muhammed!) Kitaptan sana vahyolunanı oku, namazı da dosdoğru kıl. Çünkü namaz, insanı hayasızlıktan ve kötülükten alıkor. Allah'ı anmak (olan namaz) elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı biliyor."buyuruyor Rabbimiz.

Bazı Hadis-i şeriflerde: Namaz dinin direğidir Muhakkak ki, kişi ile şirk ve küfür arasında namazın terki vardır. "Namaz kılmayanın dini sağlam değildir. Dinde namazın yeri, vücutta başın yeri gibidir." (Taberânî, el-Mu'cemu's-Sağîr, hadis no: 107) Buyuruluyor.

Üstad Bediüzzaman hazretleri; Namazda ruhun, kalbin, aklın büyük bir rahatı vardır. Hem, cisme de o kadar ağır bir iş değildir." (Sözler)Yine üstad, sözler kitabından dördüncü sözünde namazın hikmet ve önemini çok güzel açıklıyor. Namaz, ne kadar kıymetdar ve mühim, hem ne kadar ucuz ve az bir masraf ile kazanılır, hem namazsız adam ne kadar divane ve zararlı olduğunu, iki kerre iki dört eder derecesinde kat'î anlamak istersen; şu temsili hikâyeciğe bak, gör:

Bir zaman bir büyük hâkim, iki hizmetkârını, - herbirisine yirmidört altın verip- iki ay uzaklıkta has ve güzel bir çiftliğine ikamet etmek için gönderiyor. Ve onlara emreder ki: "Şu para ile yol ve bilet masrafı yapınız. Hem oradaki meskeninize lâzım bazı şeyleri mübayaa ediniz. Bir günlük mesafede bir istasyon vardır. Hem araba, hem gemi, hem şimendifer, hem tayyare bulunur. Sermayeye göre binilir."

İki hizmetkâr, ders aldıktan sonra giderler. Birisi bahtiyar idi ki, istasyona kadar bir parça para masraf eder. Fakat o masraf içinde efendisinin hoşuna gidecek öyle güzel bir ticaret elde eder ki; sermayesi birden bine çıkar. Öteki hizmetkâr bedbaht, serseri olduğundan; istasyona kadar yirmüç altınunu sarfeder. Kumara-mumara verip zayı' eder, bir tek altın kalır. Arkadaşı ona der: "Yahu, şu liranı bir bilete ver. Tâ, bu uzun yolda yayan ve aç kalmayasın. Hem bizim efendimiz kerimdir; belki merhamet eder, ettiğin kusuru afveder. Seni de tayyareye bindirirler. Bir günde mahall-i ikametimize gideriz. Yoksa iki aylık bir çölde aç, yayan, yalnız gitmeye mecbur olursun." Acaba şu adam inad edip, o tek lirasını bir define anahtarı hükmünde olan bir bilete vermeyip, muvakkat bir lezzet için sefahete sarfetse; gayet akılsız, zararlı, bedbaht olduğunu, en akılsız adam dahi anlamaz mı?

İşte ey namazsız adam ve ey namazdan hoşlanmayan nefsim!

O hâkim ise, Rabbimiz, Hâlıkımızdır.

O iki hizmetkâr yolcu ise: Biri mütebedeyyin, namazını şevkle kılar; diğeri gafil, namazsız insanlardır.

O yirmi dört altın ise, yirmi dört saat her gündeki ömürdür.

O has çiftlik ise Cennettir.

O istasyon ise kabirdir.

O seyahat ise kabre, haşre, ebede gidecek beşer yolculuğudur.

Amele göre, takva kuvvetine göre, o uzun yolu mütefavit derecede kat'ederler. Bir kısım ehl-i takva, berk gibi bin senelik yolu, bir günde keser. Bir kısmı da, hayal gibi ellibin senelik bir mesafeyi bir günde kat'eder.

KİTAP AYRACI

Kur'an-ı Azîmüşşan, şu hakikate iki âyetiyle işaret eder. O bilet ise, namazdır. Bir tek saat, beş vakit namaza abdestle kâfi gelir.

Acaba yirmiüç saatini şu kısacık hayat-ı dünyeviyeye sarfeden ve o uzun hayat-ı ebediyeye bir tek saatini sarfetmeyen; ne kadar zarar eder, ne kadar nefesine zulmeder, ne kadar hilaf-ı akıl hareket eder. Zira bin adamın iştirak ettiği bir piyango kumarına yarı malını vermek, akıl kabul ederse; halbuki kazanç ihtimali binde birdir. Sonra yirmidörtten bir malını, yüzde doksandokuz ihtimal ile kazancı musaddak bir hazine-i ebediyeye vermemek; ne kadar hilaf-ı akıl ve hikmet hareket ettiğini, ne kadar akıldan uzak düştüğünü, kendini âkil zanneden adam anlamaz mı?

Halbuki namazda ruhun ve kalbin ve aklın büyük bir rahatı vardır. Hem cisme de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılanın diğer mübah dünyevî amelleri, güzel bir niyet ile ibadet hükmünü alır. Bu surette bütün sermaye-i ömrünü, âhirete mal edebilir. Fâni ömrünü, bir cihette ibka eder. Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz mesele: “Güzel bir niyetle” ifadesidir. Zira mübah işlerin ibadete dönmesi, namaz ile birlikte güzel bir niyet şartına bağlanmıştır. Buradaki güzel niyeti misallerle şöylece izah edebiliriz:

Mesela elbise giymek mübah bir iştir. Elbise giymekten dolayı sevap kazanılmaz. Fakat bir kimse elbiseyi giyerken setr-i avrete niyet ederse ve bu kişi namazını da kılıyorsa elbisesini giymek onun için bir ibadettir. Çünkü o, elbiseyi avret mahallini örtmek ve bu sayede Allah'ın “Avret yerlerinizi örtün!” emrine itaat etmek kastıyla giymiştir.

Yine yemek yemek mübah bir iştir. Ancak kişi, yemeği ibadette kuvvetlenmek niyetiyle yese, yemek yemek bu kişi için bir ibadet hükmünü alır. Halis bir niyet ve namaz, mübah bir işi ibadete çevirmiş olur.

Bu hükümlerin sebebi fıkhıdaki şu kaidedir: Vesilenin hükmü, maksada göre şekillenir. Eğer maksat ibadet ise vesile de ibadettir, maksat mübah ise vesile de mübahdır ve maksat haram ise vesile de haramdır.

NAMAZIN BAZI FAYDALARI

Namaz dinin direğidir.

İnsanın kalbini aydınlatır.

Allah'a şükretmeyi içerisinde barındırır.

Namaza ayrılan vakit sonsuz dünyada cennetin kapısını aralar.

Ruha kuvvet verir. Kalbin nurudur.

İmanın şartıdır.

Namaz günlük hayatınızı düzene sokar.

Namaz temizliktir. Arınmadır.

Namaz kılan insanın hem bedeni hem ruhu temizlenir.

İnsanın moralini artırır.

Namaz vücudun her eklemine hareket ettirir. Sağlık açısından da faydaları büyüktür.

Namaz kılarak tüm vücudumuza kanın ulaşmasını sağlarız.

Kalp, beyin ve vücut sağlığı için yararlıdır.

İnsanı kötülüklerden korur.

ORUÇ

Ramazân-ı Şerifteki savm, (oruç) İslâmiyetin erkân-ı hamsesinin birincilerindendir. Hem şeâir-i İslâmiyenin âzamlarındandır.

Ey iman edenler! Sizden öncekilerin üzerine yazıldığı gibi sakınasınız diye sizin üzerinize de sayılı günlerde oruç yazıldı (Bakara Sûresi 183-184)

Hayır! Şübhesiz insan, kendisini ihtiyaçtan kurtulmuş görmesinden dolayı gerçekten (isyân ederek) haddini aşar!" (ALAK-6,7)

Çünkü nefsin en çok etkilendiği derslerden biri de açlıktır. Nefsi terbiye etmenin en müessir yol ve yöntemlerinden biri de onu açlıkla terbiye etmektir. Çünkü nefis insanın saadeti ebediyesinin mahvına şiddetle çalışıyor. Nefis eğer aklını başına almazsa Allah muhafaza saadet-i ebediyesi mahv olabilir. Bunun için yüce Rabbimiz (c.c) şu dünya hayatında çeşitli şekillerde nefsi eğitip terbiye ederken nefis için en etkili ve en müessir yolun oruç olduğunu bize bildirerek bunu emretmiştir. Çok çeşitli bela ve musibetlerle uyanması istenen nefis çoğu zaman bunlarla maalesef yola gelmeyebiliyor. Allah'ü Teala insanlığı her şekilde terbiye ettiği gibi tabiri caiz ise bu terbiye usullerinden en etkili olan orucu bizim üzerimize farz kılmıştır.

Dikkat edilirse Oruç tutturmak nefse herhangi bir zarar vermeden onu eğitmekten ibarettir. Bu da rabbimizin nefse olan acımasından dolayıdır. Nefsin ahirette hadsiz azaplara düçar olmaması için onu terbiye etmenin en iyi yolunun oruç olduğunu ve bunun çok daha etkili bir usul olduğunu bize göstermiştir. Her oruç tutan mümin bunu nefsinde ziyadesiyle hisseder. Bunu bilmek ve uygulamak aslında büyük bir nimettir. Bir insanı döverek ve işkence ederek de terbiye etmeye çalışabilirsiniz. Fakat o kişi terbiye olmaktan çok belki zoraki veya istemeyerek itaat altına girmiş olacaktır. Ruhunda bir kabuliyet ve samimiyet de olmayacaktır.

Halbuki oruçta, insanı insan yapacak manevi kemalat, yüksek vasıflar elde etmesini sağlayan bunun gibi çokça menfaatler bulunmaktadır. Oruçtaki bu menfaatler tıpkı yan etkisi olmayan ilaçlar gibidir. Bizi bizden daha iyi bilen Rabbimiz bizim için en faydalı ve en iyi yol ne ise onu emretmiştir. İnsan kendi kullanım kılavuzunu dikkatle incelerse orucun ne kadar kıymetli ehemmiyetli olduğunu görüp idrak edecektir. Gerçek manada tüm uzuvlar ile tutulan maddi ve manevi bir oruç nefsin kibir ve gururunun bir balondan ibaret olduğunu derk ettirip sahip ve malik-i hakikisinin dergahında acziyet ve fakrını bildirerek samimi olarak diz çöküp secde ettirecektir. Hatta ramazanda bu kadar insanın camileri doldurup aff-u mağfiret dilemesinin en önemli sebeplerinden biri de açlığın insana hatırlattığı bu acziyeti fark etmesidir. İşte ramazân ayı ve oruç nefsin düştüğü yanlışların farkına varması için onu açlıkla terbiye eder. Ne kadar aciz olduğunu ihtiyarı ve iktidarının ne kadar kısa olduğunu ona hatırlatır.

“Cisim ebedî değil, demirden değil, taştan değil; ancak et ve kemikten ibaret birşeydir. Ani olarak senin başına yıkılıyor, altında kalıyorsun. Bak zaman-ı mâzi, senin gibi geçmiş olanlara geniş bir kabir olduğu gibi, istikbal zamanı da geniş bir mezaristan olacaktır. Bugün sen iki kabrin arasındasın; artık sen bilirsin (Mesnevi,Katre)

Ayrıca Mektubat'ta geçen Dokuzuncu Nükte'yi de okumanızı tavsiye ederiz."Dokuzuncu Nükte: Ramazân-ı Şerîfin orucu doğrudan doğruya nefsin mevhum rubûbiyetini kırmak ve aczini göstermekle, ubûdiyetini bildirmek cihetindeki hikmetlerinden bir hikmeti şudur ki: Nefis, Rabbisini tanımak istemiyor, firavunâne kendi rubûbiyet istiyor. Ne kadar azablar çektilirse, o damar onda kalır. Fakat açlıkla o damarı kırılır. İşte Ramazân-ı Şerîfdeki oruc, doğrudan doğruya nefsin firavunluk cebhesine darbe vurur, kırar. Aczini, zaafını, fakrını gösterir. Abd olduğunu bildirir.

Hadîsin rivayetlerinde vardır ki,

Cenâb-ı Hak nefse demiş ki: – Ben neyim, sen nesin ?

Nefis demiş: – Ben benim, sen sensin! Azap vermiş, Cehennem'e atmış, yine sormuş. Yine demiş:

– Ene ene, ente ente.

Hangi nev'i azabı vermiş, enaniyetten vazgeçmemiş. Sonra açlık ile azap vermiş, yani aç bırakmış. Yine sormuş:

– Men ene, ve mâ ente ?

Nefis demiş: أَنْتَ رَبِّي الرَّحِيمُ وَأَنَا عَبْدُكَ الْعَاجِزُ

Yani: "Sen benim Rabb-i Rahîm'imsin, ben senin âciz bir abdimim."

ORUÇ TUTMANIN BEDENE BAZI FAYDALARI

Hücreleri onarır.

Tip 2 diyabet riskini düşürerek insülin direncini azaltır.

Oksidatif stres ve inflamasyonu (iltihap) azaltır.

Kalp sağlığını korur.

Kanseri önlemeye yardımcı olur.

Zihinsel fonksiyonları arttırır.

Alzheimer hastalığını önler.

ZEKAT

Zekât, dinen zenginlik ölçüsü kabul edilen miktarda (nisap) mala sahip olan kimselerin Allah rızası için muayyen kişilere vermesi gereken belli miktarı ifade eder.

Zekâtın farz olması için şartlar; malların nisaba ulaşması yanında nâmî (üreyici/artıcı) olması, sahip olduğu andan itibaren üzerinden bir yıl geçmesi, bir yıllık borcundan ve aslî ihtiyaçlardan fazla olmasıdır. Nisap, zekâtla yükümlü olmak için esas alınan zenginlik ölçüsüdür. Bu ölçü, altında 20 miskal (80.18 gr), deve 5, sığırda 30, koyun ve keçi 40 adettir. Zekâtın kimlere verileceği Kur'an-ı Kerim'de ayrıntılı şekilde açıklanmıştır (Tevbe, 9/60), nisabı da hadislerde belirtilmiştir (Buhârî, Zekât, 32, 36, 38, 43). Buna göre temel ihtiyaçları dışında nisap miktarı mala sahip olan kişi diğer şartlar da yerine gelmişse bu mallarının zekâtını vermesi gerekir (Kâsânî, Bedâ'î, II, 4 vd).

Bir Kimsenin Zekât Vermekle Mükellef Olmasının Şartları:

1. Zekât verecek kimse Müslüman, âkıl ve bâliğ olmalıdır. Gayri müslimlere, mecnunlara, bülûğa ermemiş çocuklara zekât farz değildir. İmam-ı Şâfiî'ye göre çocukların ve akıl hastalarının malları var ise, o mala zekât düşer. Verme işini de velileri yerine getirirler.
2. Zekât verecek kimse, havâyic-i asliye denilen zaruri ihtiyaçlarından ve bir de -eğer varsa- borcundan başka nisab miktarı veya daha fazla bir mala sâhip olmalıdır.
3. Zekât lâzım gelmek için, malın nemâ, yâni, büyüme ve artma kabiliyeti de olmalıdır. Altın ve gümüş para ve zinetler, ticarete kullanılan herhangi bir eşya veya hayvan zekâta tabi olduğu gibi; neslini çoğaltmak veya sütünü sağlamak için kirlarda otlatılan hayvanlar da zekâta tâbidir. Çünkü bunlarda nemâ vardır.

4. Zekâtı verilecek mal, sâhibinin bizzat elinde olmalı, yani sahibi malına tam mâlik bulunmalıdır. Binaenaleyh kocasından mehrini almamış bir kadına, o mehirden dolayı zekât lâzım gelmez. Rehindeki bir maldan dolayı da zekât gerekmez. Zira o mal, bir borca karşılıktır.

5. Zekâtı verilecek malın üzerinden tam bir sene geçmiş olmalıdır. Buna havl-i havelan denir. Çünkü bu müddet içinde, malın nemâsı = artması ve kıymetlenmesi tahakkuk eder.

Zekât Ne Zaman Ödenir?

Kuvvetli ve en sahih olan görüşe göre, üzerine zekât düşen mal ve paraların zekâtı, o mal ve paranın üzerinden bir sene geçtikten sonra, fevren, yani, sene biter bitmez hemen verilmesi icabeder.

Özürsüz olarak te'hir etmek câiz olmaz. Günahı muciptir.

Zekâtın Verileceği Yerler:

Zekat verilecek kimseler, Müslüman fakirler, miskinler, borçlular, yolcular, mükâtebler (sözleşmeli köleler), mücahidler ve amiller (zekat toplayıcıları) olmak üzere yedi kısımdır. Şöyle ki:

1) Fakir: İhtiyacından fazla olarak nisab mikdarı bir mala sahip olmayan kimsedir. Bu kimsenin temel ihtiyaçlardan olan evi, ev eşyası ve borcuna denk parası bulunsa da, yine fakir sayılır.

2) Miskin: Hiç bir şeye sahip olmayıp yemesi ve giymesi için dilenmeye muhtaç olan yoksul kimsedir.

3) Borçlu: Bundan maksad, borcundan fazla nisab mikdarı mala sahip olmayan veya kendisinin de başkasında malı varsa da, alması mümkün olmayan kimsedir.

4) Yolcu: Bundan maksad, malı memleketinde kalıp elinde bir şey bulunmayan garib kimsedir. Böyle bir adam yalnız ihtiyacı kadar zekat alabilir, ihtiyaçtan fazla alması helal olmaz.

5) Mücahid: Bundan maksad, Allah yolunda gönüllü olarak savaşa katılmak istediği halde, yiyecekten, silahdan ve diğer şeylerden mahrum olan kimse demektir. Buna: "Fi sebillillah infak = Allah yolunda harcama" denir.

6) Amil: Bundan maksad, idareci tarafından meydandaki zekât mallarının zekatlarını toplamakla görevlendirilen kimsedir. Buna "Saî, tahsildar" da denir. Böyle bir görevliye, bu çalışması süresince, fakir olmasa bile, ailesinin ve kendisinin ihtiyaçları için yeterince zekat verilebilir. Yukarıda gösterilen altı kısımdan her biri, zekâtın verileceği yerdir. Bir kimse zekatını bunlardan herhangi birine verebileceği gibi, bir kısmına veya tümüne de dağıtabilir. Bununla beraber nisab mikdarına ulaşmayan bir zekatın, bunlardan yalnız birine verilmesi daha faziletlidir. Çünkü bu ihtiyacı karşılamış bulunur.

ZEKATIN FAYDALARI

Zekât toplumun ferdlerini birbirine kenetler. Zekât sosyal bir yardımlaşma olmak hasebiyle ferdleri birbirine kenetler. Zenginde fakire karşı sevgi, şefkat, merhamet duyguları gelişir. Fakirde ise zengine karşı itâat, hürmet, işinde titizlik hisleri inkişaf eder. Kısırcaılık, düşmanlık, hased duyguları törpülenir, hattâ tamamen yok olur.

Hadîs-i şerîfte buyurulmuştur: "**Kalbler, insanı iyilik yapma sevmeye, kötülük yapma da sevmemeye zorlar.**"

Zekât, cem'iyete kinlenip hınçlanıp toplum düşmanları ile toplum huzurunu bozucularla işbirliği yapılmasını önler. Eğer zenginler fakirlerin ihtiyaçlarını gidermezlerse, şiddetli ihtiyaç ve geçim sıkıntısı, onları Müslümanlığa düşman kimselerin cebhesine katılmaya veya hırsızlık, yol kesme, adam öldürme gibi kötülükleri yapmaya sevkeder.

Zekât, yatırıma açılan bir kapı ve büyük bir kalkınma hamlesidir. Zekâtın hem sosyal, hem de iktisadî yönü vardır. Bu bakımdan aynı zamanda bir kalkınma hamlesidir.

Zekât, islâm'ın köprüsüdür. Müslümanların birbirine yardımları, ancak zekât köprüsü üzerinden geçmekle yapılır. Zira yardım vasıtası, zekâttır. İnsanların hey'et-i içtimaiyesinde intizam ve âsâyişi te'min eden köprü, zekâttır.

Evet, zekâtın vücûbu ve ribanın hurmetinde (faizin yasaklanması) büyük bir hikmet, yüksek bir maslahat, geniş bir rahmet vardır.

Arkadaş! Hey'et-i içtimaiyenin hayatını koruyan intizamın en büyük şartı, insanların tabakaları arasında boşluk kalmamasıdır. Havâs kısmı, avâmdan; zengin kısmı, fukaradan hatt-ı muvasalayı kesecek derecede uzaklaşmamaları lâzımdır. Bu tabakalar arasında muvasalayı te'min eden zekât ve muavenettir. Halbuki vücûb-u zekât ile hurmet-i ribâyâ müracaat etmediklerinden, tabakalar arası gittikçe gerginleşir, hatt-ı muvasala kesilir, sıla-yı rahîm kalmaz. Bu yüzdendir ki, aşağı tabakadan yukarı tabakaya ihtiram, itâat, muhabbet yerine ihtilâl sadâları, hased bağırtıları, kin ve nefret vâveyları yükselir. Kezalik; yüksek tabakadan yukarı tabakaya merhamet, ihsan, taltif yerine zulüm ateşleri, tahakkümler, şimşek gibi tahkirler yağıyor. Maalesef, tabaka-i havâstaki meziyetler, tevâzu' ve terahhuma sebep iken, tekebbür ve gurura bâis oluyor. Tabaka-i fukaradaki acz ve fakirlik; ihsan ve merhameti mûcib iken, esaret ve sefaleti intâc ediyor. Eğer bu söylediklerime bir şâhid istersen âlem-i medeniyete bak, istediğin kadar şâhidler mevcuttur.

HAC

Hac, İslâm'ın temel ibadetlerinden biri. Arafat'ta belirli vakitte bir süre durmaktan, daha sonra Kâbe-i Muazzama'yı usûlüne göre ziyaret etmekten ibaret olan ve İslâm'ın şartlarından birisini teşkil eden ibadet.

Hac, HCC kökünden bir mastar olup; Müslümanlara göre, bir farzın edası, mukaddes toprakları ziyaret etmek, demektir. Kur'an-ı Kerîm'in 22. suresinin adı da "Hac Suresi"dir.

Hac ibadeti maksadıyla ziyaret edilecek olan yerler; Kâbe, Arafat ve çevresidir. Zamanı ise hac ayları diye isimlendirilen; Şevval, Zilkâde ve Zilhicce aylarıdır. Hac'da her fiil için özel zamanlar vardır. Ziyaret tavafinın, kurban bayramı sabahından, ömrün sonuna; Arafat'ta vakfenin ise, arefe günü zevalden, kurban bayramı sabahı şafak söküne kadar yapılabilmesi gibi. Diğer yandan bu büyük ziyarete hac niyetiyle ve ihramlı olarak yönelmek de gereklidir.

Ebû Hureyre'den şöyle dediği nakledilmiştir: **"Allah elçisine hangi amelin daha faziletli olduğu sorulunca şöyle buyurdu: 'Allaha ve Resullüne iman'. Sonra hangisi, denildi. 'Allah yolunda cihad', buyurdu. Sonra hangisi sorusuna ise; 'Mebrûr hac', cevabını verdi."** (Buhârî, Cihad I; Hac, 4, 34, 102; Umre, 1; Müslim, İman, 135, 140)

Mebrûr hac; kendisine hiçbir günâh karışmayan, eksiksiz olarak ifa edilen makbul hac, anlamına gelir.

Hac ve umre ile, her yıl Kabe'nin ihyâsı gerçekleşir. Umre'yi bir yılın veya ömrün herhangi bir gününde ifa imkânı vardır. Umre, belirli günlerde yapılabilen hac ibadetinden daha kolaydır.

Hac küçük günâhlara keffâret olur ve ruhu ma'siyet kirlerinden temizler. Hatta bazı Hanefî bilginlerine göre, büyük günâhları da örter. Mebrûr hac yapanın cennete gireceğini bildiren hadislerle, yine Hz. Peygamber'in şu hadisleri bu konuda önemli delil teşkil eder.

"Kim hac yapar, bu esnada cinsî temastan korunur, çirkin söz ve davranışlardan uzak durursa, annesinden doğduğu gündeki gibi günâhlarından kurtulur." (Buhârî, Muhsar, 9, 10).

"Hac ve Umre yapanlar Allah'ın misafirleridir. O'ndan birşey isterlerse, onlara cevap verir. Af isterlerse, onları affeder." (İbn Mâce, Menâsik, 5)

Hac ibadeti, dünyanın çeşitli yörelerinden, renk, dil ve ülke ayırımı gözetilmeksizin, milyonlarca Müslümanı bir araya getirir. Tanışıp, görüşmelerine, ekonomik bakımdan bütünleşmelerine, düşmanları karşısında tek saf hâlinde yardımlaşmalarına zemin hazırlar. Böylece, şu ayetlerdeki mana tecelli eder. **İnsanlar arasında haccı ilan et ki, gerek yaya olarak, gerek uzak yollardan gelen yorgun develer üzerinde sana gelsinler. Gelsinler ki, kendilerine ait birtakım menfaatlere şahit olsunlar ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği (kurbanlık) hayvanlar üzerine belli günlerde (onları kurban ederken) Allah'ın adını ansınlar. Artık onlardan siz de yiyin, yoksula fakire de yedinin.** (Hac Suresi 27-28)

Hac, dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşayan müminler arasındaki kardeşlik bağlarını güçlendirir. İnsanlar, gerçekten eşit olduklarını birlikte yaşayarak gösterirler. Arap olanla olmayanın, beyazla siyahın takva dışında bir üstünlüğünün bulunmadığı inancı vicdanlara yerleşir.

"Hac yapmakta acele ediniz. Çünkü sizden biriniz ölümün kendisine ne zaman geleceğini bilmez." (Ebû Davûd, Menasik, 5; İbn Mâce, Menâsik, 1; İbn Hanbel, I, 214, 225)

Hac, baştan sona temsili hareketlerden meydana gelmiş bir ibadettir.

Hac boyunca hacılar, adına ihram denilen kefene benzer dikişsiz bir elbise ile örtünürler. Bu hareket insanın ölmesini ve dünya ile alâkasını kesmesini temsil eder.

Arafatta vakfe, mahşer gününün küçük bir nümunesidir.

Arafatta vakfeden sonra tekbirlerle Müzdelife'ye gelen hacılar, bayram gecesini orada geçirirler, bayram günü de Şeytan Taşlamak ve Kurban Kesmek üzere Mina'ya yollanırlar. Şeytan taşlamak şeytanın hile, desise ve vesveselerine karşı nefret duymanın bir remzi ve tezahürüdür. Aynı zamanda Hz. İbrahim'in (A.S.) Şeytan Taşlama sünnetine imtisal mânâsını da ihtiva etmektedir.

Hacılar kötülüğe olan düşmanlık ve nefretlerini, ellerinden geldiğince kötülüklerle mücadele edeceklerini, kötülüğün mümessili, şerlerin sembolü olan Şeytan'ı yine sembolik olarak taşlamakla ifade ettikten sonra, Allah yolunda canlarını vermeye hazır ve âmâde olduklarını göstermek üzere bir de kurban keserler. Hazret-i İsmail'in gösterdiği Hak yolunda kurban olma teslimiyetini yeniden yaşarlar.

Bir dâva, hak dahi olsa, uğrunda seve seve can verebilecek müdafî ve taraftarları olmadan üstün gelemeyiz. Bu bakımdan kesilen kurbanla hacılar gerekirse canlarını Allah yolunda feda edebileceklerini, kurban etmekten çekinmeyeceklerini sembolik olarak ifade etmiş olurlar.

Tavaf, yani, Kâbe'nin etrafında dönme ise, kâinat nizamından alınmış bir ibadettir. Kâinatta gezegenler, güneş, elektronlar, çekirdek, pervaneler ateş etrafında dönerler; bu dönüşle merkeze olan bağlılık ve aşklarını göstermiş olurlar. Bu bakımdan tevhid dîninin sembolü olan Kâbe etrafında dönüş de, dîne olan aşk ve bağlılığı sembolize eder.

Kâbe'yi her dönüş bir merhale ve menzil aşarak 7 kat göklerin üstüne çıkmak, iç dünyamızda 7 basamaklı olan nefsin en aşağı tabakasından en üst basamağına yükselmek, insanî hayatın gayesine varmak, ruhanî hayata kavuşmak mânâlarını da ifade eder. Mü'minler, aynı gaye ve inançla hac ibâdeti dolayısıyla bir araya gelirler. Dünyanın hiçbir yerinde rastlanmayan mahşerî bir kalabalık, ibadet şuuru ve heyecanı ile kâinatın yaratıcısına yönelerek ondan dilekte bulunur, mağfiret isterler, kâmil bir îmanla yaşayıp öylece ölmeyi niyaz ederler. Kazanılan mânevî hazla eskiden mevcut kötü huy ve alışkanlıklarını terk ederler. Ve Allah'ın emirlerine daha sıkı sıkıya sarılma şevkini elde ederler.

Ayaklar yalın, başlar açık olarak bütün hacıların beyaz örtülere bürünmesi âdeti Mahşer gününü hatırlatır. Böylece kalbler yumuşar, bakışlar başkalaşır, duygular heyecana gelerek mânevî bayram yapılır. Bir emirle 14 asırdan beri milyonlarca insanı bu mukaddes beldelere koşturan Allah'ın azametini bütün duygularıyla kavrayan hacılar, milyonlarca insanın kendileri gibi düşünüp inandığını da bizzat görüp müşahade ederek insî ve cinnî bütün şeytanların şüphe ve vesveselerine 5 para kıymet ve ehemmiyet vermezler. İmanları kat kat kuvvet kazanır.

İslâm dîninin zuhur edip âleme yayıldığı, mücadelesinin verildiği, uğruna canların feda edilip kanlar akıtıldığı mukaddes beldeleri ve muhterem ve muazzez İslâm kahramanlarının mezarlarını ziyaret etmekle hacıların gönlünde İslâm'ı bütünüyle yaşama ve ona hizmet etmek aşk ve şevki uyanır. O eşsiz mücahidlere mânen hitab ederek: "Size, bize bıraktığınız mukaddes emanetleri biz de bizden sonraki nesillere lâıykı vechile tevdi edeceğimize söz veriyoruz..." derler.

Yolculuk esnasında karşılaşılan zorluklar ve mahrumiyetler insana nimetlerin kıymetini ve bunlara şükretmeyi öğretir. Mal ve mülkünden uzak kalmak, akraba ve dosttan ayrı düşmek, istirahat imkânı bulamamak, insana muhtaçlarla fakirlerin sıkıntılarını hatırlatır ve böylece onlara şefkat elinin uzanmasına vesile olur.

Hacda cihad sevabı vardır. Çünkü onda hem sefer hali, hem nefisle mücadele, hem eziyet ve yorgunluklara tahammül vardır.

Hac ibâdetinin bu gibi mânevî ve ruhî fayda ve hikmetleri yanı sıra maddî ve ictimaî bâzı faydaları vardır. Şöyle ki: Hac, İslâm âleminin senede bir defa aktedilen umumî bir kongresi hükmündedir. Hac mevsiminde İslâm ülkeleri iç ve dış mes'elelerinde fikir birliğine vararak dış dünyaya karşı yenilmez bir kuvvet hâlinde topyekûn hareket etme imkânı bulurlar. Birbirleriyle tanışıp kaynaşma; kültür, fen ve san'at mübadelesinde bulunma imkânı elde ederler..

Müslüman yılbaşı kutlar mı?

İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Maide 5/2

Zulmedenlere meyletmeyin. Yoksa size de ateş dokunur. Sizin Allah'tan başka dostlarınız yoktur. Sonra size yardım da edilmez. Hud 11/113

Oysa Allah size Kitapta (Kur'an'da) "Allah'ın âyetlerinin inkar edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, başka bir söze geçmedikleri müddetçe, onlarla oturmayın, aksi halde siz de onlar gibi olursunuz" diye hüküm indirmiştir. Şüphesiz Allah, münafıkların ve kâfirlerin hepsini cehennemde toplayacaktır. Nisa 4/140

"Kim herhangi bir gruba benzeşirse o da onlardandır."
(Ebu Davûd, Libas 4)

Şeklî benzeşmenin sonuçta itikadî benzeşmeye götüreceğini anlatır.

İslâm Dini yepyeni bir nizamla ortaya çıkmış, önceki dinlerin hükümlerini bütünüyle yürürlükten kaldırmıştır. Bu dinin gecesi de gündüzü kadar O halde diğer dinlerin kutsal saydığı günleri kutlamak, onların âdetlerine uymak, büyük günahlardandır. Batı ülkelerinde olduğu gibi, yabancı kadın ve erkeklerin bir arada toplanıp dans etmeleri, çeşitli oyunlar tertiplemeleri İslâm'a göre büyük günahlardandır. Bir Müslümanın onlara özenerek bu gibi şeyleri helâl kabul etmemek şartıyla yaparsa büyük günah işlemiş olur. Noel Yortusunu Hristiyan alemiyle birlikte kutlamak da büyük günahlardan biridir. Müslümanların kaçınması gerekir. Kendi millî ve dinî günlerimizde tebrikleşmemizde ise sayısız yararlar vardır. Her şeyden önce dinî ve millî âdetlerimizi yaşatmış, çocuklarımıza güzel örnekler vermiş oluruz. (bk. Celal Yıldırım, İslam Fikhi)

Noel Baba, Yılbaşı, Christmas bayramı gibi başka dinlerin alameti, sembolü olan günlere, o günü tazîm ve kutlama maksadıyla katılmak, aynı maksatla o günlerde tebrikleşmek ve hediyeleşmek, yine aynı maksatla hindi vb. almak, yemek, ziyafet çekmek, aynı maksatla bu tür kutlamalara katılmak, o günlerde bayram niyetiyle çocuklara elbise almak ve pişirdikleri yemekleri pişirmek caiz değildir.

İslâm'ın beş temel amacından biri dîni (Müslümanların hayatında İslâm'ı) korumaktır. İslâm'ın korunmasını olumsuz etkileyen bir davranış, bir kültür değişimi, bir kültür taklidi haramdır, bazan bununla da kalmaz dinden çıkma sonucunu doğurur. Yılbaşı gecesinin mânası, sayılı ömür senelerinin birinin daha bitmesi, ölüm denen kesin âkıbete biraz daha yaklaşılmaması, gençlik günlerinin tükenip, ihtiyarlık demlerinin gelmesi,.. demektir. Nitekim her yılbaşında siyah saçlara biraz daha aklar düşüyor, akların sayısı da biraz daha çoğalıyor.

Öyle ise, böyle gecelerde daha çok sefalete, daha çok sefahete düşmek yerine; daha çok âhirete, daha fazla ebedî âleme meyili olmak lâzımdır. Zira bu hızlı gidiş, – ister ikrar et, ister inkâr – kabire, öteki dünyaya doğrudur.

İşte dindarlık böyle düşündürüp, böyle tedbirli hareket ettirdiği içindir ki, dindar insanın, geçen senelerinden pişmanlığı azdır. Ama kendisini dinî ölçülerle kayıtlı görmeyen başıboş insanlarda ise, her yılbaşında böyle bir muhakeme ve düşünceden eser yok. Tam bir şuur ve idrak mahrumiyeti içindeler... Ölüme bir sene daha yaklaşmanın delilini teşkil eden gecede, hem ahlâkından, hem mâneviyatından, hem de parasından zararlar görmekte, fireler vermekte, pişman olacağı fiilleri çoğaltarak işlemektedir. Birkaç saatlik bu eğlence ve sefahetin arkasından ömür boyu üzüntü ve pişmanlıklar gelmekte...

ÂMENTÜ DUASI

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ
 مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَابْعَثْتُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقًّا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ
 أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

ÂMENTÜ DUASI

“Âmentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusulihî ve'l-yevmi'l- âhiri ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî minallâhi teâlâ ve'l ba'sü ba'de'l-mevti hakkun.

Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh.”

ANLAMI

“Ben; Allah’a, onun meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allahü Teâlâ’dan geldiğine, öldükten sonra yeniden dirilmeye inandım, hepsi haktır.

Kesinlikle şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur; yine şahitlik ederim ki Hz. Muhammed onun kulu ve elçisidir.”

Müminlerin Annesi Hz. Âişe (r.a)

Hiz. Hatice vefat edip rabbine kavuştuğunda, Allah'ın sevgili elçisi büyük bir acı yaşamış, eşinin ayrılığı yüreğinde derin bir yara bırakmıştı. Nübüvvetin onuncu yılı Hiz. Hatice'nin vefatı sebebiyle Hüzünyılı adını almıştı. Hiz. Hatice validemizin vefatından bir süre sonra Osman b. Maz'un radiyallahuanh'ın hanımı Hiz.Havle binti Hakim, Allah'ın Rasûlünü ziyarete gitti ve "Ya Rasûlallah evlenmeyi düşünmüyor musun?" diye sordu. Peygamberimiz kiminle evlenebileceğini sorduğunda Hiz. Havle iki isim söyledi. Birisi dul bir kadın olan Hiz. Sevede binti Zem'a, diğeri ise Hiz. Âişe idi.

Hiz. Sevede iman yolunda nice çileler çekmiş, ailesiyle birlikte Habeşistan'a hicret etmiş, bir süre sonra da Mekke'ye geri dönmüştü. Bu sırada kocası Sekrân vefat etmiş, Sevede beş çocuğuyla yapayalnız kalmıştı. Üstelik bunca sıkıntı çeken bu mazlum sahabe baskı ve zulüm görmeye devam ediyordu. Efendimizle evlenince Hiz. Sevede ve çocuklarının sıcak bir yuvası, Hiz. Ümmü Gülsüm ve Hiz. Fatıma'nın ise sevgi dolu bir annesi oldu.

Hiz. Havle, Efendimizle konuştuğu o gün Hiz. Ebû Bekir'in evine de gitmiş, Hiz. Âişe'yi sevgili Peygamberimize istemişti. Hiz. Ebû Bekir, kızını daha önceden Kureş'in ileri gelenlerinden Mut'im b. Adiy'in oğlu Cübeyr'e söz vermişti. Ancak bu sözün üzerinden yıllar geçmiş, Hiz. Ebû Bekir Müslüman olmuş, tüm Kureş'i ve bu arada Mut'im b. Adiy'i karşısına almıştı. Mut'im artık bu evliliği istemiyor, oğlunun bu evlilik sebebiyle dininden dönüp Müslüman olmasından korkuyordu. Tarafların bu evlilikten vazgeçmesi sonrasında Efendimiz aleyhisselâm ile Hiz. Âişe'nin nikahları kıyıldı.

Şevvâl Ayında Bir Düşün

Hicretin birinci yılı Şevval ayında Medine'de mübarek bir düşün yaşandı. Hiz. Âişe Peygamber evinin hanımefendisi oldu. O zamanlar Şevval ayında (iki bayram arasında) yapılacak evliliğin uğursuzluk getireceğine inanılırdı. Hiz. Peygamber ve Hiz. Âişe'nin nikahları nübüvvetin onuncu yılı Şevval ayında kıyılmış, düşünleri ise hicretin birinci yılında yine Şevval ayında gerçekleşmişti. Böylece Sevgili Efendimiz bu batıl düşünceyi bizzat kendi evliliğiyle ortadan kaldırmış oldu. Düşün için bir deve ya da koyun kesilmemiş, Sa'd b. Ubâde'nin gönderdiği bir tepsi yemek yenilmişti.

Peygamberin Mümtaz Talebesi

Muhammed aleyhisselâmın en yakın dostu, mirac gecesinin siddıki, hicret gecesinin yâr-ı ğârı, büyük İslam davetçisi Hiz. Ebû Bekir'in ve bizzat Sevgili Peygamberimizin ifadesiyle cennet hanımefendilerinden Ümmü Rûmân'ın kızı olan (İbn Sa'd, Tabakât, VIII, 202) Hiz. Âişe evlendikten sonra hanelerin en yücesinde son Peygamberin mümtaz bir talebesi oldu. Zekası, anlayışı, kuvvetli hafızası, hitabetinin güzelliği, Kur'ân ve Sünneti en iyi şekilde anlamaya çalışması gibi vasıfları sayesinde Hiz. Peygamberin yanında müstesna bir mevki kazanan Hiz. Âişe âyet-i kerime ve hadis-i şeriflerdeki anlayamadığı hususları Efendimiz aleyhisselâma sorar, hanım sahabilerin de sorularını Allah Rasûlüne arz ederek Efendimizle ümmetin hanımları arasında bir köprü vazifesi görürdü. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) vefat ettiği sırada çok genç yaşlarda olan Hiz. Âişe, Kur'ân-ı Kerim'i ve Hiz. Peygamberin sünnetini en iyi bilen sahâbilerden biriydi. Öyle ki ashâb-ı kirâmdan pek çoğu anlayamadıkları veya unuttukları mevzuları ondan sorup öğreniyorlardı. Sahabe arasında en çok fetva veren yedi kişiden biri olan Hiz. Âişe, Efendimizin yetiştirdiği fakih ve müctehidlerin başında geliyordu. Sevgili Peygamberimizden 2210 hadis nakleden Hiz. Âişe (r.anhâ), rivayet ettiği hadislerle özellikle İslam Aile Hukukunun oluşmasına ve kadınlarla ilgili hükümlerin öğrenilmesine çok büyük katkılar sağlamıştı.

Ümmetin Mübarek Muallimesi

Hiz. Âişe validemiz, Efendimiz aleyhisselâmın vefatından sonra uzun yıllar yaşamış, evi kadın ve erkek pek çok talebenin yetiştiği bir ilim ve irfan merkezi olmuştur. Kur'ân ve sünneti öğretmek için yoğun bir gayret sarf eden annemiz hicretin yirmi üçüncü yılından vefatına kadar her sene hacca gitmiş, hac mevsimlerinde İslam coğrafyasının pek çok bölgesinden gelen Müslümanlar onu ziyaret ederek merak ettikleri konuları kendisine sorup öğrenmişlerdi. Ayrıca uzak bölgelerden mektuplarla gelen soruları da cevaplandırarak Hiz. Âişe, ilmin yayılması ve Müslümanların ihtiyaçlarının karşılanması için elinden geleni yapmıştı. Özellikle kadınların eğitimiyle yakından ilgilenmiş pek çok kadın alimin yetişmesine vesile olmuştur. O, yeni nesillere Efendimiz aleyhisselâmı anlatan, Efendimizin kendisine bıraktığı ilmi mirası Müslümanlarla paylaşan, genç nesillerle Peygamberi buluşturan mübarek bir muallimeydi.

Allah'ın Sevgilisinin Sevgilisi

Nebi aleyhisselâm çok sevdiği Hiz. Âişe'ye; Ayşe, Uveys, Âiş ve Hümeysra diye hitap eder ve şöyle buyururdu: "Âişe'nin diğer kadınlara üstünlüğü, tirit yemeğinin diğer yemeklere üstünlüğü gibidir." (Buhârî, Kitabu'l- Enbiyâ 27; Müslim, Fedâilu's-Sahâbe 89.). Zatu's-Selâsil Seriyyesine kumandan olarak tayin edilen Amr b. Âs radiyallahu anh savaştan zaferle döndüğünde Efendimiz aleyhisselâmın huzuruna gelmiş ve şu soruyu sormuştu: "Ya Rasûlallah! İnsanlar içinde en çok kimi seviyorsun?" Amr kazandığı zaferin verdiği cesaretle müjdeli bir cevap bekliyordu ki Efendimizin cevabı geldi: "Âişe'yi" Amr yeniden sordu: kadınlardan değil, erkeklerden soruyorum ey Allah'ın Rasûlü. Efendimizin cevabında yine Hiz. Âişe vardı: "Âişe'nin babasını." (Buhârî, Fedâilü Ashâb 4.)

Sevgili Peygamberimiz Hiz. Âişeyle sohbet etmekten, onunla vakit geçirmekten ve onunla çeşitli ziyaretler yapmaktan son derece memnun olurdu. Onunla koşu yarışmaları yapar, mescidde mızraklarıyla gösteri yapan Habeşlileri onunla birlikte seyredirdi. Hanımları içinde yalnızca Hiz. Âişe ile birlikte bulunduğunda kendisine vahiy geldiğini söylerdi. Sahabiler de Efendimize sunacakları hediyeleri Hiz. Âişenin yanındayken takdim ederlerdi.

Bir defasında Hiz. Âişe validemiz sevgili Peygamberimize kendisini nasıl sevdiğini sordu. Efendimiz, "düğüm gibi" diyerek cevap verdi. Sonraki zamanlarda Hiz. Âişe bu sevginin ne durumda olduğunu merak ettiğinde "düğüm ne durumda" diye sorar, Efendimizin cevabı hep aynı olurdu: "İlk günkü gibi." (Ebû Nuaym, Hilye, II, 44) İlk günkü gibi hanımını seven sevgili Peygamberimiz ömrünün son günlerini onun odasında geçirmiş, onun kucağında vefat etmiş ve onun odasına defnedilmiştir.

Hiz. Âişe, Allah Rasûlünün Hiz. Hatice'den sonra en çok sevdiği eşi ve müminlerin annesidir. Hiz. Ali'nin dilinde o Rasûlullahın sevgilisi, talebelerinden Mesrûk'un ifadesiyle Allah'ın sevgilisinin sevgilisi, semadan inen ayetle temize çıkan validemizdir. Salât ve selam Muhammed aleyhisselâm'ın, mübarek ve mutahhar ailesinin üzerine olsun..

**"İmansız İslâmiyet sebeb-i
necat olmadığı gibi, İslâmiyetsiz
iman da medar-ı necat olamaz...**

Mektubat

Bizi takip edin

KİTAPAYRACIADANA

KİTAP AYRACI